



ROTTERDAMSCHER COURANT.

WOENSDAG 27 AUGUSTUS.

BERIGT.

Tot narigt van de Geabonneerden op onze Courant, welke die door tusschenkomst van het Postkantoor Waalwijk ontvangen en klagen over de ongeregelde ontvangst, dient dat de Courant steeds geregeld door ons wordt verzonden.

ARRENBURG & VAN REYN.

PUBLICATIE.

Vernieuwing of verandering van Stoomwerktuigen.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ROTTERDAM doen te weten:

dat blijkens een besluit van Heeren Gedeputeerde Staten der provincie Zuidholland van 15 dezer maand (Provincieblad n. 91), ten gevolge eener aanschrijving van den Heer Minister van Binnenlandsche Zaken, betreffende de toepassing van art. 2 van het Koninklijk besluit van 31 Januarij 1824 (Staatsblad n. 19), bij vernieuwing van ketels en andere gedeelten van Stoomwerktuigen, tot welke oprigting, krachtens het gemelde Kon. besluit, reeds vroeger door Gedeputeerde Staten magtiging is verleend, geene nieuwe magtiging wordt gevorderd, wanneer daardoor geene verandering in de inrigting van het Stoomwerktuig wordt gelykt;

dat zoodanige magtiging daarentegen wordt vereischt, en niet dan na beide informatie de comodo et incommodo kan worden verleend:

a. wanneer een Stoomwerktuig van lage of middelbare drukking in eene van hooge drukking wordt veranderd en omgekeerd;

b. wanneer aan een Stoomwerktuig meerder paardenkracht dan vroeger wordt gegeven;

c. wanneer de Stoomketel wordt vergroot;

d. wanneer de schoorsteen wordt verlaagd of eenige verandering in de inrigting wordt gemaakt, waardoor het gevaar of ongerief der belendende eigendommen wordt vermeerderd, en zulks onverminderd de verplichting der elgenaren, om in alle gevallen, alvorens eenen nieuwen ketel te gebruiken, daarvoor de bij het Koninklijk besluit van den 26 September 1853 (Staatsblad n. 58) gevorderde vergunning van den Minister van Binnenlandsche Zaken te vragen;

terwijl voorts bij dat zelfde besluit van H. H. Gedeputeerde Staten voormeld is bepaald, dat voorzien, bij de aanvragen om magtiging tot de oprigting of het in gebruik stellen van Stoomwerktuigen, door de belanghebbenden zal moeten worden opgegeven:

a. of het daar te stellen Stoomwerktuig zal zijn van hooge, middelbare of lage drukking;

b. het vermogen van het Werktuig in paardenkracht;

c. de grootte van den Stoomketel;

d. de hoogte uit den grond gemeten waartoe de schoorsteen zal worden opgetrokken.

Wordende de belanghebbenden uitgenoodigd om zich overeenkomstig de bovenstaande voorschriften te gedragen.

Rotterdam den 25 Augustus 1856.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De Secretaris De Burgemeester

STORM VAN 'S GRAVESANDE. J. F. HOFFMAN.

Buitenland.

LONDEN den 25 augustus.

Uit Portsmouth meldt men dat de Koningin, die reeds tot twee malen toe door het ongunstige weder belet werd aan haar voornemen tot het bezoeken van het te Aldershott gekampeerd Duitsch legioen gevolg te geven, nu heden morgen de noodige bevelen tot verwezenlijking van dat plan heeft doen uitvaardigen, naardien het weder zich gunstig laat aanzien.

Sir W. Temple, de Engelsche gezant te Napels, en onlangs uit hoofde van den slechten staat zijner gezondheid van daar huiswaarts gekeerd, is heden alhier overleden.

Heden werd in Surrey Gardens alhier een feestmaaltijd gegeven aan de garden, welke deel aan den veldtocht in de Krim genomen hebben. Ruim tweeduizend onderofficieren en soldaten, allen met medailles begiftigd, zaten daar aan en werden feestelijk onthaald. Gedurende den maaltijd speelde de muziek, verschillende toasten werden ingesteld, en na den maaltijd hadden gemakkelikheden in de open lucht plaats. Ieder der manschappen ontving een flesch zwaar bier, behalve een flesch champagne voor elke drie man, en alvorens te scheiden werd ook tabak rondgedeeld.

In de hoofdkerk van St. Paul, nabij den westelijken ingang, is een gedenkteeken aangebragt voor de acht officieren der Goldstream gardes, die in den slag bij Inkermann gesneveld en in de Krim begraven zijn.

Eenige dagen geleden had hier een strijd tusschen de vermaarde bokkers Job Cobbley en Robert Tavers voor eene weddenschap van £ 100 plaats, welke strijd 3 uren en 27 minuten duurde en waarbij 110 stooten werden gewisseld. Cobbley bleef overwinnaar, en een tweede kampstrijd, voor eene weddenschap van £ 50 aangegaan, werd terstond aangevangen. Deze duurde echter slechts 1 uur en 25 minuten.

De Tagus, gisteren van Gibraltar te Southampton gearriveerd, heeft de tijding aangebragt, dat de wonde van prins Adalbert van Pruisen voorspoedig genas; ook de gewonde officieren en soldaten verkeerden in geen onruisbarende staat. Den 19den genoot men te Lissabon en in de provincien volkomene rust.

Terwijl de president Comanfort den voorspoed van Mexico tracht op te heffen, wordt dat Land met eene nieuwe omwenteling bedreigd. Vidaurri, die veel tot den val van Santa Anna had toegebragt, heeft de vaan des opstands geplant en den oorlog aan het federaal Gouvernement verklaard.

PARIS den 25 augustus.

De Keizer heeft te Biarritz audientie verleend aan den heer de Turgot, den gezant van Frankrijk te Madrid, terwijl zowel de Keizer als de Keizerin bij zich hebben

ontvangen den generaal Marchese, den kapitein-generaal van Navarre, die door koningin Isabella was afgezonden om HH. MM. te begroeten.

De Keizer heeft thans, ook den Keizer van Rusland ten geschenke gezonden een exemplaar van het prachtwerk van drukkunst, de Navolging van Jezus Christus, dat op de Keizerlijke drukkerij alhier is vervaardigd, op de wereldtentoonstelling te dezer stede prijkte en waarvan reeds aan vele Koningen en Vorsten, exemplaren ten geschenke werden gegeven.

Bij besluit des Keizers is de divisie-generaal graaf de Fitte de Soucy benoemd tot gouverneur van Martinique, ter vervanging van den contre-admiraal graaf de Gueydon, die op zijn verzoek naar Frankrijk terugkeert.

De Moniteur deelt eene lange lijst van militairen uit het Engelsche leger mede, wie de Keizer, op voorstel des Ministers van oorlog, omdat zij zich in den Oosterschen oorlog het meest hebben onderscheiden, de militaire medaille heeft geschonken.

Voortdurend komen nog giften in voor de slagtoffers der overstromingen in Frankrijk. De Lord-Maire van Londen heeft bereids de som van 765,000 fr. overgemaakt, zijnde het bedrag der door hem voor dit doel geopende inteekening. Zulks meldende, schrijft de Lord Maire aan den Prefect der Seine, dat het op den bodem der Krim bezegeld verbond tusschen de beide Volken niet blootelijk een staatkundig verdrag is, maar ook een band van sympathie en vriendschap, welke, zoo hij hoopt, nooit zal worden verbroken.

Eergisteren heeft alhier de eerste voorstelling plaats gehad door de zouaven van het tooneelgezelschap van Inkermann. De toelooop was zeer groot, vooral omdat de stukken eveneens worden opgevoerd als zulks onder het gebulder van het geschut van Sebastopol geschiedde. Op het oogenblik dat het scherm zal vallen, wordt alarm geslagen, hoort men schieten en grijpen de artisten naar hunne wapenen, om, gelijk zulks daar werkelijk plaats greep, den vijand te ontmoeten te ijlen. Voor de tweede voorstelling waren al spoedig geene plaatsen meer te bekomen.

In den morgen van den 25 dezer heeft bij een vuurwerkmaker te Rennes eene kruidentploffing plaats gehad; twee arbeiders zijn daarbij gedood en twee gewond.

In de zaak wegens deelneming aan geheime genootschappen, die in der tijd tot vele arrestaties te Lyon, Macon en Vienne aanleiding gaf, heeft het gerechtshof te Lyon eergisteren uitspraak gedaan; van de 46 aangeklaagden werden 35 veroordeeld tot gevangenisstraf van 4 maanden tot 4 jaren.

De generaal Bazaine, gewezen gouverneur van Sebastopol, inspecteur-generaal der infanterie, is den 21 dezer te Marseille aangekomen.

De aanbidding van het grootkruis van het Legioen van Eer door den graaf de Morny aan keizer Alexander heeft aanleiding gegeven tot eene treffende plegtigheid, welke een nieuw bewijs heeft opgeleverd van de goede verstandhouding tusschen de beide Hoven.

De baron von Hubner, de Oostenrijksche gezant, is den 19 dezer te Napels aangekomen; daar de Koning zich te Gaëta bevond, heeft de heer von Hubner zich terstond derwaarts begeven.

Brieven uit Palermo zeggen dat die stad door een twist tusschen Zwitsersche en Napolitaansche soldaten is verontrust geworden. Eerst werden vuistslagen en daarna sabelhouwen gewisseld, en eindelijk kwam het tot gewerschoten. De bevolking koos partij voor de Napolitanen en de stad werd in staat van beleg gesteld. Van Malta gekomen reizigers voegen hierbij dat twee Napelsche fregatten, ten gevolge van dit gebeurde, naar Palermo gezonden zouden worden.

De berichten uit Alexandrië van den 9 dezer gewagen van eene nieuwe onderneming des Onderkoning's ter bevordering van het handelsverkeer. Fransche berigtgevers hechten daaraan veel gewigt, meer dan Engelsche. Zoo zegt een bij den Parijschen Constitutionnel ontvangen schrijven: „Er is hier nieuws van zeer groot belang voor den handel, namelijk de oprigting eener maatschappij voor de kustvaart in de Rode Zee met stoomschepen. De Onderkoning kan gezegd worden, zich aan het hoofd der zaak geplaatst te hebben, en het zal bijkans geheel eene Egyptische onderneming zijn. Zijne Hoogheid heeft op naam zijner Regering voor drie millioenen francs aandeelen genomen in het kapitaal der nieuwe maatschappij, hetwelk uit tien millioenen francs zal bestaan. Verder hebben ook de voornaamste mannen van Egypte voor meer of min belangrijke sommen ingeschreven. Een neef van Zijne Hoogheid, namelijk Mustapha-bey, zal voorzitter van het bestuur der maatschappij zijn; onder de Europeesche leden daarvan behooren de heeren Thurburn, een Engelschman, Passé, uit Frankrijk, Ruysenaers, een Nederlander, Levy, een Oostenrijker, Dumreicher, een Deen, en eindelijk Zaccali, een Griek. De maatschappij zal geene andere vaartuigen hebben dan zeilschepen met stoom als hulpstuwkracht, en deze zullen eerlang uit Europa komen; zij zullen dienst doen op al de havens der Rode Zee, alwaar de overvloed van natuurlijke producten des Lands gelegenheid voor een levendigen en voordeeligen omzet belooft. Dat handelsverkeer is, zoo lang het in de handen der inlanders blijft, van geene beduidenis; maar in de hand van kundige en schranderere ondernemers kan het van oneindig groot belang

worden, en met der tijd zal het aan die wateren een geheel ander voorkomen geven. Het zal eene uitstekend goede voorbereiding voor de doorgraving der landengte van Suez zijn. Thans wordt de Rode Zee alleen in het midden bevaan door de groote stoombooten der Engelsche maatschappij, welke den Indischen landpost overbrengen; maar hare schepen kunnen nooit aan de kust stijghouden. De Egyptische maatschappij zal van de kustvaart haar werk maken; hare stoombooten zullen een groot aantal plaatsen, die thans nog geheel afgezonderd van elkander zijn, onderling in snel en gemakkelijk verkeer brengen. Het is geen nieuw denkbeeld; reeds meermalen zijn dergelijke plannen door kooplieden van Marseille geopperd. Maar de eer van de verwezenlijking komt aan de Egyptische Regering toe.”

Het Spaansche Kabinet houdt zich thans met de staatkundige reorganisatie des Rijks bezig. Het schijnt besloten te hebben de Constitutie van 1845 weder van kracht te maken, met eenige wijzigingen welke ten doel hebben het Koninklijk gezag te versterken en de openbare vrijheden te waarborgen. De Regering zou voornemens wezen, een toevoegsel te maken tot de Constitutie van 1845, hetwelk zou worden onderworpen aan het oordeel van Cortes, die speciaal tot dat doel zouden worden bijeengeroepen en verkozen naar een gemengd stelsel der kieswetten van 1837, 1845 en 1856.

In een breedvoerig artikel nopens de Spaansche gelegenheden stemt het Journal des Débats toe, dat de reactionnaren alles in het werk stellen om het Kabinet en tevens de constitutionele Monarchie omver te werpen en dat deze thans de meest geduchte vijanden van het Ministerie zijn.

KEULEN den 25 augustus.

De Groothertog van Saksen-Weimar is van Wilhelmshal naar Helgoland afgereis, om aldaar eenige weken door te brengen en de zeebaden te gebruiken.

Men wil weten dat niet alleen de Koning van Pruisen, maar ook keizer Alexander de groote manoeuvres van het eerste Pruisische legerkorps zal bijwonen, welke in de eerste helft van september te Heilsberg zullen gehouden worden.

Bij het vernemen dat prins Adalbert van Pruisen, in het gevecht met de Riff-roovers gewond was, is de gravin von Barnim (vroeger de beroemde danseres Fanny Elster), met welke prins Adalbert eenige jaren geleden een morganatisch huwelijk heeft aangegaan, uit Berlijn naar Portugal afgereisd, om den Prins te verplegen.

Genoemde Prins, wiens naam nu op aller lippen zweeft, heeft zijne toestemming verleend tot het uitgeven en in den handel brengen van het dagboek, door hem op zijne zeereis naar Brazilië ten jare 1842 gehouden, en waarvan tot hertoe slechts zeer weinige exemplaren gedrukt zijn.

Prins August van Wurtemberg, vroeger bevelhebber der 7de divisie van het Pruisisch leger, heeft, na zijne benoeming tot bevelhebber der kavallerie van de garde, zijne woonplaats van Maagdenburg naar Berlijn overgebragt.

Te Berlijn bevindt zich thans eene deputatie van Hongaarsche Protestanten, met den predikant Kolbenheyer uit Oldenburg aan het hoofd, wier doel is deelneming en ondersteuning voor het Protestantismus in Hongarije in de Pruisische Staten te verwerven, naardien zij duchten dat hunne zaak door het tusschen Oostenrijk en den Pauselijken Stoel gesloten Concordaat in gevaar is gebragt. Hun hoofdoel zou zijn verlot tot inzameling van kerkelijke collecten, tot het bouwen van Protestantische kerken in Hongarije, te verwerven. De Koning van Pruisen heeft aan deze deputatie bereids gehoor verleend en haar op de welwillendste wijze ontvangen.

Te Maagdenburg heeft zich eene maatschappij gevormd, die, met een kapitaal van 100,000 daalders, uit actien van 100 daalders ieder bijeengebragt, aldaar eene openbare bad- en waschirigting wil vestigen.

De Erfgroothertog van Toskanen heeft zich over Stettin naar Kopenhagen begeven.

BRUSSEL den 25 augustus.

De aloude Bisschopsstad Luik, thans een der hoofdzetels van de Belgische nijverheid, is nu aan de beurt der feestviering van de vijf en twintigjarige regering des Konings, en aan die der ontvangst van dien Vorst en zijne Familie. Gisteren voormiddag ten elf uur vertrokken Z. M., de Hertog en de Hertogin van Brabant, de Graaf van Vlaanderen en prinses Charlotte, met een talrijk en schitterend gevolg derwaarts, kwamen ten half twee ure aldaar aan, en werden aan het stationsgebouw door de autoriteiten ontvangen, waarna zij zich, door een detachement jagers te paard, een gedeelte der schutterij en een detachement troepen begeleid, naar het hôtel van het provinciaal gouvernement begaven. Toen zij zich op het balkon van dat hôtel vertoonden scheen aan het gejuich der menigte geen einde te zullen komen. Vervolgens werd groote audientie verleend. Terwijl middelerwijl een wedstrijd van roeivaartuigen op de Maas, nabij de groote geschutgieterij, gehouden werd, begaf de Koninklijke Familie zich naar de fraaie bloemententoonstelling op het plein der Universiteit, rondom het standbeeld van Grétry. Des namiddags boden de stad en de provincie de Vorstelijke bezoekers een prachtig banket in de schouwburgzaal aan, die geheel in een bloementuin herschapen was. Niet minder dan 60,000 francs waren aan dit feestmaal besteed, waar 250 personen aanzaten. Aan het nageregt werd de feestdrank aan den Koning door den heer Rossius-Orban, voorzitter van den provincialen

raad, ingesteld en door Z. M. met de bliken der grootste belangstelling beantwoord. Na zich in het groot foijer nog eenigen tijd met verschillende personen, onder anderen met den te Luik geboren Oostenrijkschen veldmaarschalk *Pirquet*, te hebben onderhouden, reden de Koning en zijne familie naar het hôtel *Raskin*, om het Venetiaansch feest op de Maas en het vuurwerk te zien, hetwelk tot besluit daarvan werd afgestoken.

— De generaal *Changarnier* is dezer dagen te Ostende aangekomen, met plan daar eenigen tijd te vertoeven.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 26 augustus.

Z. M. de Koning heeft heden in een bijzonder gehoor ontvangen den heer *Mutsaers*, om in handen van H. D. de gevorderde eeden af te leggen als lid van den Raad van State.

— Het diner en gala, dat gisteren ten Hove heeft plaats gehad, was zeer luisterrijk en werd bijgewoond door H. H. K. H. H. prinses *Hendrik*, H. H. D. H. H. den hertog en de hertogin *Herman* van Saksen-Weimar-Eisenach. Onder de genoodigden merkte men op de leden van het Corps Diplomatiek, de Ministers en een groot aantal aanzienlijken. Gedurende het diner werden door het muziekkorps van het 4de regiment dragonders verschillende stukken uitgevoerd.

— Z. K. H. prins *Hendrik*, vergezeld van H. D. adjutanten ridder *van Rappard* en *May*, is heden morgen met den eersten spoortrein uit de residentie naar Amsterdam vertrokken, om aldaar aan de feesten deel te nemen. Z. M. de Koning zal zich in den namiddag insgelijks derwaarts begeven.

— H. M. de Koningin, vergezeld van Z. K. H. prins *Alexander*, is heden morgen ten 4½ ure met een extra spoortrein uit de residentie naar Rotterdam vertrokken, om van daar met den Rijnspoorweg de reis naar Emmerik voort te zetten.

— H. K. H. prinses *Frederik* en H. D. dochter, prinses *Maria*, worden heden ten 5 ure van de badplaats Ems op H. D. buitenverblijf *het Huis de Paauw* terug verwacht.

— Bij Koninklijke besluiten is benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw de heer *J. A. Boogaard*, referendaris bij het departement van kolonien; — is, op hun verzoek, eervol ontslag verleend aan den heer *mr. J. D. van der Poel* uit zijne betrekkingen van secretaris en penningmeester van de polders Ameide en Tienhoven (prov. Zuidholland), en aandens heer *H. van der Poel* uit zijne betrekking van polderschout van die zelfde polders; — is benoemd tot dijkgraaf van den polder het land van Esseche, den Viterdijk en Nieuwe Strijen (prov. Zuidholland), de heer *A. Lageste*; — is, op hun verzoek, eervol ontslag verleend: bij de dd. schutterij te Nijmegen aan *G. O. ter Linden*, als kapitein; bij de dd. schutterij te Rotterdam aan *J. Lorie*, als kapitein, en bij die te Dordrecht aan *H. A. Kuipers*, als kapitein, en zijn benoemd bij de dd. schutterij te Rotterdam tot kapitein *L. B. Ledebor Jr.*, thans 1ste luit.; tot 1sten luit. *mr. J. A. Kooiman*, thans 2de luit.; tot 2den luit. *W. L. Schuurmans*, thans schutter, en bij de dd. schutterij te Dordrecht tot kapitein *O. J. van der Elst*, thans 1ste luitenant; tot 1sten luitenant *mr. J. J. de Reus*, thans 2de luitenant, en tot 2den luitenant *C. Gips D. Bz.*, thans schutter; — is benoemd tot ontvanger van de directe belastingen, in en uitgaande regten en accijnsen te Goedereede c. a., de heer *J. J. Blankert*, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Haren.

— Den 9 dezer zijn te Turijn uitgewisseld de acten van bekrachtiging op de overeenkomst, den 13 april daar te voren tusschen Nederland en Sardinië gesloten, tot regeling der voorwaarden van toelating van consulaire agenten van laatstgenoemd Rijk in de voornaamste havens der Nederlandsche kolonien.

— Bij den Minister van Financien is ontvangen een muntbiljet van f 10, door een onbekende, onder het postmerk Rotterdam van den 22 dezer, tot voldoening van successieregt ingezonden.

— Z. Exc. de baron *Forstner van Dambenoy*, minister van oorlog, is van zijne buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd.

— Men verneemt dat, volgens de door de heeren *Maxwils Schrelen en Co.* en *Schanze* aangevraagde concessie, tot daarstelling van een spoorweg van Gouda naar Scheveningen, die weg zou loopen van Gouda over den Leydschendam, Zoetermeer, Zegwaard, Moerkapelle en 's Gravenhage (het station aan de zijde van het Bosch.) De geprojecteerde weg zal ongeveer 30,000 ellen lang zijn, de weg zou van Gouda op Scheveningen in één uur kunnen worden afgelegd en men zou alzoo slechts ruim 1½ uur noodig hebben om van 's Gravenhage naar Utrecht te sporen.

— De onlangs alhier opgerigte 2de vereeniging van het *Metalen Kruis* telt reeds ongeveer 200 leden.

— Als eene zeldzaamheid kan gemeld worden, dat een inwoner alhier dezer dagen in de Wassenaarsch-watering op éénen morgen ruim 1200 pond rivierisch heeft gevangen, meestal bestaande uit brasems en snoeken.

— Met genoegen vernemen wij dat maandag avond, den 1 september aanstaande, de voorstellingen van de groote opera in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zullen aanvangen en wel met de opvoering van de beroemde opera *Robert le Diable*.

Provinciale Staten van Zuidholland.

Buitengewone zitting op dinsdag 26 augustus.

In deze zitting heeft het nieuw benoemde lid uit het hoofkiesdistrict Dordrecht, *mr. G. P. A. Struyk*, na het onderzoek en in orde bevinden zijner geloofsbriefen en na het afleggen der gevorderde eeden, zitting genomen.

Het doel van deze buitengewone vergadering was de benoeming van een lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, in plaats van den heer *Lotsy*, die tot minister van marine benoemd is. Er hadden drie stemmingen plaats. Telkens namen 69 leden daaraan deel.

Bij de eerste stemming verkreeg *mr. P. Loopuyt* 16 stemmen, *mr. P. L. Begram van Jaarsveld* 15, jonkh. *mr. H. J. Caan van Hoekenburg* 6, *mr. H. Cock* 5, *mr. J. van Vollenhoven* 4, *D. J. H. Boellaard* 3, *mr. A. O. E. grève van Limburg Stirum* 3, *mr. A. F. H. Hoffmann* 3, *mr. A. T. Prins* 2, *R. F. baron Groeninxs van Zoelen* 2, *mr. Begram van Jaarsveld* (zonder voornamen) 2, en voortts de heeren *J. F. Hoffmann*, *Hubrecht*, *van Oudheusden*,

Blussé van Oud Alblas, *Heldewier*, *H. J. Caan* en jonkh. *E. van der Dussen* elk 1 stem; terwijl 1 blanco-biljet in de bus werd gevonden.

Bij de tweede stemming bekwam de heer *Loopuyt* 27 stemmen, *Begram van Jaarsveld* 22, *Caan van Hoekenburg* 7, *Cock* 6, *Boellaard* 3, *Heldewier*, *Hoffmann* en *van Vollenhoven* elk 1 en 1 blanco.

En bij de derde stemming erlangde de heer *Loopuyt* 36 stemmen, de heer *Begram van Jaarsveld* 32 en 1 blanco briefje.

Derhalve heeft de heer *mr. P. Loopuyt*, van Schiedam, de meerderheid verkregen en is die heer alzoo benoemd tot lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal; zullende hij als zoodanig in den jare 1859 aftreden, tot welken tijd de heer *Lotsy* nog zitting had.

Ingevolge magtiging des Konings is in deze buitengewone vergadering nog eene andere aangelegenheid behandeld, namelijk het ontwerp-reglement voor het grootwaterschap van Woerden. Er is namelijk ter tafel gebracht eene missive van Gedeputeerde Staten van Utrecht, waarbij deze kennis geven, dat de Provinciale Staten van dat gewest zich hebben vereenigd met het ontwerp-reglement, door de Staten van Zuidholland aan hen toegezonden, maar dat die van Utrecht eenige wijzigingen in sommige artikelen gebracht hebben, die nu aan de nadere beoordeeling van de Staten van Zuidholland worden onderworpen. — Ingevolge het voorstel van Gedeputeerde Staten is besloten de ingekomen missive met de voorgestelde veranderingen te verzenden aan de commissie, die vroeger met het onderzoek van deze zaak belast was. Aan den Koning zal de vereischte magtiging worden gevraagd, dat die commissie na de sluiting der buitengewone vergadering hare werkzaamheden zal kunnen voortzetten. Zij zal worden uitgenoodigd hare taak vóór de aanstaande najaars-vergadering te volbrengen, ten einde het reglement voor het grootwaterschap van Woerden nog in die najaars-vergadering door de Provinciale Staten van Zuidholland en Utrecht definitief zal kunnen worden vastgesteld. Daar de bedoelde commissie, ten gevolge van het ontslag van den heer *Hartvelt*, die vroeger tot lid van de Eerste Kamer is benoemd, aanvulling behoefde, werd de heer *van Hoogstraten* tot medelid dier commissie benoemd. Zij is thans zamen-gesteld uit de heeren *van Reede van Oudshoorn*, *Droog-leever Fortuyn*, *van Oudheusden*, *van Hoogstraten* en *van den Berch van Heemstede*.

Daarna is de buitengewone vergadering der Provinciale Staten van Zuidholland door den heer Commissaris des Konings in naam van Z. M. gesloten.

— Aan de leden van de Provinciale Staten van Zuidholland is het volgend schrijven medegedeeld:

„Brielle den 18 augustus 1856.

Geacht medelid in de Provinciale Staten van Zuidholland! Het vriendschappelijk verkeer en de heusche gezindheid, welke ik gedurende den tijd, dien ik de eer had lid van de Provinciale Staten van Zuidholland te zijn, in en buiten de vergadering ondervond, noopt mij, om, terwijl ik mijn ontslag als lid der Staten indien, ter zake van mijn ophanden vertrek uit Nederland, om eene mij door Z. M. den Koning aangeezene bestemming in eene der kolonien van den Staat te volgen, u, met toebidding van Gods zegen, mijn hartelijk vaarwel toe te roepen. Wanneer ik in ver verwijderde oorden met een warm gevoel aan het lieve Vaderland zal mogen herdenken, dan zeker zullen mijne gedachten met innig genoegen verwijzen, ook bij de herinnering aan ons aangenaam zamenzijn bij gelegenheid van zoo menige vergadering. Wil ook mij in uwe gedachten eene goede plaats bewaren. Met dezelfde vriendschappelijke gevoelens, die ons zamenzijn in 's Gravenhage kenmerkten, noem ik mij afscheidnemend met hoogachting

Uw d. v. dienaar
(get.) DE ROUVILLE.

ROTTERDAM den 26 augustus.

Heden morgen ten half zes ure is H. M. de Koningin met haren jongsten Zoon en gevolg met een extra-trein langs den Hollandschen ijzeren spoorweg uit 's Gravenhage alhier aangekomen en heeft terstond langs den Rijnspoorweg de reis naar Baden-Baden vervolgd.

— Gisteren avond omstreeks acht ure werd in het eerste gedeelte der Nieuwe Plantage alhier een meisje van ruim drie jaren ontdekt, dat aan een boom was vastgebonden en van hare oorbellen en een gedeelte harer kleederen beroofd, terwijl ook het halskettingje was losgerukt en zij in het aangezicht eenigzins bebloed was. Het ondeugend feit was vermoedelijk ongeveer een half uur vroeger gepleegd, naardien een tuinman in de nabijliggende Schoutenslaan toen een kind in het plantsoen heeft hooren schreeuwen. Vermoedelijk was het meisje, dat in de stad te huis behoort, onder het een of ander voorwendsel mede naar buiten gelokt.

— Programma der uit te voeren muziekstukken op woensdag den 27 dezer, des avonds ten 8 ure, op het terrein der Officieren-Societeit, in het Park alhier: 1, marsch; 2, ouverture *Alessandro Stradella*, *Flotow*; 3, *la Grâce*, polka mazurka, *Goria*; 4, fantasia *Gemma di Vergy*, *Donizetti*; 5, bravour-galop, v. *Buggenhout*; 6, ouverture *Linda di Chamounix*, *Donizetti*; 7, *Schwarzblatt aus Weannerwald*, *Fahrbach*; 8, potpourri *le Prophète*, *Meijerbeer*; 9, marsch.

— De maaltijd in den tuin de *Nederlanden* te Amsterdam, aan welken in de fraai gedecoreerde zaal onder presidium van den heer *F. C. Zillesen* 330 personen deel namen, werd gisteren voor de feestelingen gevolgd door de gala-voorstelling in den grooten schouwburg; in de voor deze gelegenheid zeer doelmatig versierde zaal werd een gelegenheidsstuk opgevoerd, getiteld *Onthoudt uw dag*, en vervaardigd door den gepasporteerden wachtmeester van het voormalig regiment lansiers n.º 10; de opvoering van dit stuk gaf veel genoegen, terwijl de voorstelling werd besloten met een nationaal ballet. Ten slotte werd de vervaardiger van het gelegenheidsstuk ten tooneele geroepen, die zijnen dank daarop betuigde, maar tevens hulde bragt aan den directeur van den schouwburg, den heer *J. Eduard de Vries*, die zooveel had toegebracht om den feestavond op te luisteren, en tevens het woord rigte tot den orkestmeester, den heer *Bersée*, die zich mede zoo loffelijk van zijne taak had gekweten; deze dankbetuiging ging vergezeld van een cadeau in zilver aan beide heeren.

Terwijl de gala-voorstelling in den grooten schouwburg plaats greep, werden in het *Grand Théâtre des Variétés* van den heer *A. van Lier* Iz. voor een talrijk publiek twee vaderlandsche stukken opgevoerd, te weten: *Moederliefde en Heldenmoed* en *Het Metalen Kruis*.

In tegenwoordigheid van Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden, van het hoofdbestuur der vereeniging *het Metalen Kruis*, van de leden der verschillende afdelingen en van vele andere genoodigden is heden namiddag ten half twee ure van de werf *Koning William*, van den scheepsbouwmeester *A. van der Hoog*, te water gelaten het clipperschip *het Metalen Kruis*, groot circa 200 lasten, gebouwd voor rekening der reederij van de heeren *A. Poort en Co.*, en gevoerd zullende worden door kapitein *J. P. Zuurdeeg*. De muziek van de grenadiers deed zich daarbij hooren.

Heden in den vroegen morgen heeft men het beeld der Eendragt op den Dam weder met zijn omhulsel omhangen, zoodat de plegtigheid van morgen niet alleen eene inwijding, maar ook eene onthulling van het monument zal kunnen heeten.

— Tot predikant bij de Ned. Hervormde gemeente te Purmerend is beroepen ds. *A. van Toorenenbergen*, thans te Hendrik-Ido-Ambacht.

Ds. *W. C. E. Koch*, predikant te Heinoord, heeft voor de beroeping naar Culemborg bedankt.

— Den 19 dezer had de vroeger aangekondigde feestviering van de geheele voltooiing der gebouwen van het Landbouwkundig Opvoedingsgesticht te Montfoort plaats. Nadat de heer *Alb. van Toorenenbergen*, predikant te Hendrik-Ido-Ambacht, de feestviering met eene toepasselijke rede had geopend, werden de gebouwen der Stichting bezigtigd, waarna het onderzoek naar de vorderingen der leerlingen plaats had. In de pauze, welke nu volgde, en waarin de kinderen hun voedsel ontvingen, vereenigden zich de leden van het geloofs-fonds in de receptie-kamer der Stichting, ten einde eene vergadering te houden. In deze vergadering werden de leden, die tot den volgenden morgen te Montfoort mogten vertoeven, gemagtigd, om eene bijeenkomst te houden, ter voorbereiding eener algemeene vergadering ter verzekering van de voortdurende instandhouding der Stichting. Na het eindigen der pauze werden de bewaarschool en de werkinrigtingen bezocht. Door het ongunstige weder kon de wedstrijd in het open veld, die een kwartier uurs van de Stichting moest plaats hebben, niet geschieden. Als vergoeding daarvoor werden de bezoekers onthaald op eene schoone instrumentale muziek, afgewisseld door het gezang der kinderen of een liefelijk orgelspel. Ten 7 ure begon het landelijk feest; terwijl de bezoekers zich in den tuin vereenigd hadden werd door eenige jongens en meisjes, op een vlot dat in den IJssel, achter de Stichting, was vastgemaakt, eene soort van voorstelling gegeven, ten onderwerp hebbende den strijd tusschen de deugd en de ondeugd, die eindigt met de voordragt van enkele schoone coupletten. Hierop werden door de kweekelingen nog eenige liederen in den tuin aangeheven, terwijl zich de muziek bij tusschenpoozen liet hooren. Ten slotte werd de tuin met Bengaalsch vuur verlicht en een vuurwerk afgestoken.

— De Provinciale Staten van Noordbrabant, in buitengewone vergadering vereenigd, hebben heden tot lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, ter vervanging van wijlen den heer *F. J. T. de Bruyn*, benoemd jonkh. *mr. E. J. P. van Meeuwen*, commissaris des Konings in de provincie Limburg, met 26 stemmen. De heer *A. J. Borret*, commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, erlangde 25 stemmen, terwijl er 6 briefjes niet waren ingevuld.

— Men verneemt dat nog dit jaar de fonderingen aanbesteed en gelegd zullen worden van de Kloosterkerk der eerwaarde paters Redemptoristen te 's Hertogenbosch; die kerk, ontworpen door den bekwamen bouwmeester *A. van Veggel*, zal een pronkstuk in Gothischen stijl zijn. In het aanstaande jaar zal de kerk zelf aanbesteed en gebouwd worden.

— De waterhoogte te Arnhem was den 25 dezer 1,57 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 25 dezer 7 voet 11½ duim Keulsch peil (7 voet 9½ duim Rijnlandsch).

— Men verneemt dat eenige Vrijmetselaars-loges te New-York, in verband met anderen in de Vereenigde Staten, aan de *A. loge Post Nubila Lux* te Amsterdam officieel kennis gegeven hebben, dat zij zich tot een onafhankelijk Loge-Verbond hebben geconstitueerd, en ook de Trans-Atlantische loges uitnoodigen tot dit verbond toe te treden, waarvan de strekking is: Verwerping der aan de orde vreemde hoogere graden; verwerping van het aanmatigende gezag der zoogenaamde groote loges of groot oostens, welke, als een ingeënte tak op den stam der orde, den boom slechts bezwaren en zijne vrije ontwikkeling belemmeren. Bekend met de grondbeginselen en de geschiedenis der stichting der *A. loge Post Nubila Lux*, hebben zij ook deze werk-plaats uitgenoodigd zich bij dit verbond aan te sluiten.

Vreeselijke uitbarsting van den Vuurberg op het eiland Groot Sangir.

Het zal voorzeker velen, die belang stellen in onze schoone Oost-Indische bezittingen, welkom zijn nog iets naders te vernemen aangaande deze ontzettende ramp, waarvan tot heden nog slechts met een enkel woord gewag werd gemaakt, waarom wij hier een uittreksel laten volgen van het door den resident van Menado omtrent de plaats gehad hebbende ramp aan het Gouvernement ingediend rapport:

„Ten gevolge van mijne missive van 25 april jl., n.º 495, heb ik de eer Uwe Exc. mede te deelen dat ik mij op den 2 mei aan boord van Zr. Ms. stoomschip SAMARANG, gekommandeerd door den luitenant ter zee der 2de klasse *Roodzant*, naar de Sangir-eilanden heb begeven, om mij te overtuigen van de waarheid der zijdelings van Ternate ontvangen berichten omtrent eene plaats gehad hebbende uitbarsting van den vuurberg op het eiland Groot-Sangir en de daardoor aangerigte verwoestingen, alsmede om na te gaan, in welke opzichten en op welke wijze in den nood der betrokkene bevolking bijstand kan worden verleend. Den 2den des morgens van hier vertrokken, bereikte ik des anderen daags de baai van Taroená, alwaar ik met de radja's en hoofden

der geteisterde landen eene bijeenkomst hield, en nam daarna de verwoeste landstreek in oogenschouw.

„ Alvorens de bijzonderheden en de noodlottige uitwerkselen der uitbarsting te vermelden, zij nopens de plaatselijke gesteldheid het volgende opgemerkt. De noordwestelijke punt van het eiland Groot-Sangir wordt gevormd door den berg Awoe, welke verscheidene toppen heeft, van welke de hoogste kan geschat worden 4000 voeten hoog te zijn. Aan den westkant loopt de berg vrij steil in zee af, op de hoogte der hoofdnegorij Kandhar, echter stuitende tegen een laag voorbergte. Aan de noord- en zuidzijde beslaat de tot de zee reikende voet van den vulkaan eene tamelijke uitgestrektheid gronds, aldus zacht hellende vlakten daarstellende, welke in vruchtbaarheid en geschiktheid voor den landbouw boven andere gedeelten van het eiland uitmunten. Oostelijk vereenigt de Awoe zich met en maakt als het ware het hoofd uit van de reeks van bergen en heuvelen welke Groot-Sangir overdekken. Dit terrein behoort tot de landschappen Taroen, Kandhar en Taboekan.

„ Behalve eenige gedurende de voorafgaande maanden waargenomenen ligte aardbevingen, welke op de Sangir-eilanden te veelvuldig zijn om bijzondere aandacht te trekken, gebeurde er niets wat eene buitengewone werking van den vulkaan aanduidde of als voortteeken van eene naderende eruptie had kunnen dienen. Derhalve, en gesterkt door het bijgeloof, dat dezelve voor goed was uitgedoofd door een Spanjaard, die ettelijke jaren geleden den goenong Awoe beklom, verkeerde de bevolking in de grootste gerustheid en had, zoo als gewoonlijk, hare aanplantingen van rijst enz. op deszelfs hellingen aangelegd nabij en rondom de negorijen, waar ze zonder angst of vrees gezeten was. Des avonds van den 2 maart tusschen zeven en acht ure, deed zich onverwacht een alle beschrijving te boven gaande zware slag hooren, welke, de uitbarsting aankondigende, de Sangirezen met schrik vervulde. Gelijktijdig stroomde de gloeiende lava met onwederstaanbaar geweld in verschillende rigtingen naar omlaag, alles medevoerende wat zij in hare vernielende vaart ontmoette, en de zee doende koken, waar zij deze bereiken kon. De heete bronnen openden zich en braakten eenen vloed van kokend water uit, welke verteerde en medeslepte wat door het vuur gespaard was. De zee, aan eene buitengewone kracht gehoorzame (zeebeving), beukte de rotsen met verbaarlijk geraas, sloeg de kust vaneen, en verhoef zich met woestend aandrang tegen het land, als wilde zij den vuurstroom overmeesteren. Dit verschrikkelijk tafereel van verwoesting, waarvan de akeligheid vermeerderde door het gekerm van menschen en dieren, het geloei van den stormwind en het gekraak van duizende omvergeworpen en medegeslepte boomen, werd omstreeks één uur later gevolgd van donderende slagen, welke den grond deden sidderen en het gehoor verdoofden. Eene zich hemelhoog verheffende zwarte kolom van steenen en asch steeg toen uit den berg op, en viel, door den gloed der lava verlicht, als een vuurregen in den omtrek neder, aldaar eene duisternis veroorzakende, welke, nu en dan slechts door bliksemstralen afgewisseld, de menschen belette zelfs in de onmiddellijke nabijheid iets te onderscheiden en de verwarring en wanhoop ten top voerde. Grote steenen werden door de lucht geslingerd, verbijzelende wat ze in hunnen val ontmoetten. Woningen en gewassen, niet door het vuur vernield, bezweken en verdwenen onder asch en steenen, en de bergstroomen, door die massa opgestopt, vormden meren, welke hunne oevers verbrekende weldra eene nieuwe oorzaak van vernieling werden. Dit duurde eenige uren. Omstreeks middernacht keerden de verbolgen elementen tot rust, doch des anderen daags zetten ze tot den middag met hernieuwde kracht het vernielingswerk voort. Intusschen hield de aschregen steeds aan en was op dien dag nog zoo sterk, dat de zonnestrallen er niet door henen konden dringen en er nagenoeg volslagene duisternis heerschte. In den aanvang ging de uitbarsting vergezeld van eenen hevigen stormwind uit het zuidoosten, waardoor zich verklaren laat het van eenen uit handen der zeeroovers ontsnapt Sangirees ontvangen bericht, dat asch en steenen tot op het eiland Mangindano gevallen zijn. Later blies de wind uit het noorden. Nauwelijks van den schrik eenigzins bekomen, werden de bewoners van het bewuste gedeelte van Sangir op den 17 maart andermaal verontrust door eene uitbarsting, welke aan de zijde van Taboekan vele aanplantingen en eene groote menigte boomen vernielde. Sedert verkeert de vulkaan in rust en bespeurt men van deszelfs werking nog slechts de allerwege uit spleten en kloven opstijgende damp. De lavastroomen zijn op de hellingen nog zoo weinig afgekoeld, dat men zich nog niet op grootten afstand van het strand durft wagen. Volgens getuigenis der inlanders zouden de toppen van den berg niet merkbaar veranderd zijn.

„ De hoofdnegorij Taroen had slechts te lijden van de asch en de steenen welke de huizen beschadigden en den bewoners ligte kneuzingen toebrengen. Overigens bleef dezelve ongedeerd, doordien de zuidwaarts afvloeiende lavastroom, tegenstand vindende bij de heuvelenrij, aan welke zuidzijde in de baai van Taroen de kampong ligt, van daar in eene westwaartsche rigting zich in zee uitstortte. Tusschen Taroen en het landschap Kandhar vormt de voet van den Awoe een zacht hellend terrein van groote uitgestrektheid, en vroeger op het lagere gedeelte overdekt met een bosch van klapper-, pisang- en koffoboomen, alsmede met aanplantingen van rijst, miloe, patatas en andere gewassen, terwijl de meer steile hellingen een schier ondoordringbaar woud van velerlei schoone houtsoorten aan het oog vertoonden. Eene vrij talrijke bevolking in ruinhuisen verspreid, in kleine gehuchten langs het strand gezeten, of gevestigd in de groote negorij Kolongan, bewoonde deze bevallige en welvarende streek, welke thans in eene woestijnij herschapen is. Zeven breede lavastroomen zijn er overheen gevloeid en hebben bosschen, aanplantingen en woningen doen verdwijnen. Het geheele landschap is met asch en steen en lava overdekt; diepe scheuren en kloven en duizende omvergeworpene en verschroeiende boomen getuigen van de ontzagelijke kracht waarmee de vernielende stoffen zijn verspreid; terwijl de verzengde boomen welke op sommige plekken staan bleven, met hunne nederhangende takken en bladeren, zich als treurhunnig wilgen op dit uitgestrekte graf verheffen. De negorij Kolongan, waarlangs een breede lavastroom zich den weg naar zee baande, en welke met asch en steenen overdekt werd, is geheel verwoest. Slechts enkele half verbrande

palen geven blijk van haar vroeger bestaan. Tusschen Kolongan en Kandhar is een groot gedeelte van de kust afgebroken en in zee gestort. De berg liep hier voorheen zacht gloeiend onder den waterspiegel weg. Men ziet daar thans eenen regtstandigen rotswand van een paar honderd voeten hoog. De hoofdnegorij Kandhar, van den voet des vulkaans gescheiden door een laag voorbergte, had aan deze omstandigheid haar behoud te danken. De lavastroom stuitte tegen dat gebergte en vloeide aan weerskanten heen. Even als te Taroen, had men te Kandhar van asch en steenen te lijden en bovendien van het heete water, hetwelk van alle zijden afstroomde. Gelukkig echter zij, die zich tijdens de uitbarsting in de negorij bevonden. Want ook hier was een groot gedeelte der bevolking gevestigd in de op het gebergte verspreide tuinhuisen, verwaarts weinige dagen te voren, uit vrees voor de zeeroovers, de meeste goederen van waarde in veiligheid gebragt waren. Die huizen en de aanplantingen werden eene prooi der lava. Aan gene zijde van Kandhar, op de uiterste noordpunt des eilands, is het tooneel van verwoesting zoo mogelijk nog afgrijpseliger dan aan den kant van Taroen. Waar het oog hier vroeger met welgevallen rustte op met allerlei gewassen beplante velden, op bekoorlijke en eindeloze klapperbosschen, ontwaart men nu niets dan lava, steen en asch. Vooral op deze hoogte schijnt het vloeiend vuur met ontzettende kracht en in verbazende massa uit den berg gestroomd te zijn. Niet alleen heeft die vreeselijke stroom het geheele landschap, met al wat er op stond, als het ware bedolven; maar, na die vernieling over eene uitgestrektheid van verscheidene mijlen aangerigt te hebben, was hij, tot het strand doorgedrongen, nog magtig genoeg, om twee lange tandjongs (kopen) in zee te vormen, op plaatsen, waar de diepte vele vadem bedroeg. De groote negorij Tariang benevens de gehuchten Pembalarain, Labakassin, Patoen en Hilang zijn door het vuur totaal vernield. De negorijen Sawan en Naha hebben ten gevolge der gesteldheid van het terrein weinig geleden. Laatstgenoemde negorij is de grens der verwoesting, aan den kant van Taboekan, welke hoofdnegorij weinig of niet gedeerd werd.

„ Het aantal omgekome menschen is aanzienlijk. In het land Taroen beloopt dit 722 mannen, vrouwen en kinderen; in Kandhar 45 mannen, vrouwen en kinderen, en in Taboekan 2039 mannen, vrouwen en kinderen; te zamen 2806 personen. In welke verhouding het verlies van mannen, vrouwen en kinderen is geweest en tot welke negorijen de omgekomenen behoorden, heb ik niet kunnen te weten krijgen. De hoofden verklaarden, en schijnbaar met opregtheid, dat zij alleenlijk het gezamenlijk bedrag der vermisten konden opgeven. Het grootste gedeelte der omgekomenen bevond zich in de tuinen. Zij vlugten in aller ij, doch werden door den snellen vuurstroom ingehaald en verslonden. Anderen meenden zich in boomen te redden, maar werden met deze medegeslept of stikten door de verschroeiende hitte. Te Kolongan en Tariang waren de huizen gevuld met menschen, wien het ontvlugten door de van alle zijden afvloeiende lava en door den heeten watervloed belet werd, en die alzoo onder de gloeiende asch en onder de instortende woningen bezweken. Velen die het strand hadden kunnen bereiken en zich daar in veiligheid waanden, werden eene prooi der woedende golven; verscheiden verloren het leven, door angst en vertwijfeling als versteend en bewusteloos. Volgens verklaring der hoofden was het aantal zieken niet grooter dan gewoonlijk en bepaalde zich de ziekte tot gewone koortsen. Zij getuigden dat geene zwaar gewonden in de negorijen aanwezig waren en bedankten voor geneeskundige hulp ten behoeve van degenen, die kneuzingen of ligte wonden kregen, en waarvan de meesten reeds hersteld waren.

„ De toegebragte directe en indirecte schade is niet te schatten. Uit de vernielde negorijen en afzonderlijke huizen is schier niets kunnen gered worden. De vlugtelingen, die aan den dood ontsnapt, hadden den tijd niet om van hunne have en goed iets te bergen. De klapper-, koff-, pissang- en sagobosschen, welke eene voorname bron van bestaan waren, zijn verdwenen, alsmede het grootste gedeelte der aanplantingen van de onderscheidene gewassen, met welker voortbrengselen de Sangirezen zich voeden, zoo als rijst, miloe, pisang, patata's enz. De geredde bewoners van de verwoeste streek zijn dan ook meestal elders heengetogen, om in hun onderhoud te voorzien, en ofschoon langzamerhand wederkerende, zijn toch van Taroen nog ruim duizend onderdanen in de naburige landschappen Manganitoe en Siauw en op de nabij gelegene eilanden verspreid. De gevlugte onderdanen van Taboekan zijn in de hoofd- en kleinere negorijen van dat land verdeeld. De radja van Taroen riep mijne tusschenkomst in, om zijne verspreide onderdanen tot terugkeer en de hoofden der naburige landen tot uitlevering te bewegen. Ik heb hem die hulp toegezegd en daaraan ook reeds onverwijld gevolg gegeven, met aanbeveling evenwel aan den radja om vooreerst in de tijdelijke verhuizing te berusten, ten einde de vlugtelingen in de gelegenheid te stellen zich onderhoud te verschaffen, tot dat zij weder in staat zullen zijn zich in het Taroenasche te vestigen en den grond aldaar te bebouwen. Dat het verlies van zoovele aanplantingen, zelfs na het omkomen van zoo een aanzienlijk getal menschen en na het zich verspreiden van de geredden, de voorziening in voedingsmiddelen voor het tegenwoordige zeer bezwaard en voor de toekomst zeer zorgelijk doet zijn, zal Uwe Excellentie ligtelijk bevroeden. Ten aanzien der Taboekanners, ofschoon ook deze veel geleden hebben, bestaat dit bezwaar in eenige mindere mate, omdat daar een groote voorraad sagoboomen is, welke, in afwachting van nadere aanplantingen, met hetgeen de aanstaande oogst van andere gewassen belooft, in de voeding genoegzaam kunnen voorzien. Kandhar is in dit opzigt minder goed bedeed; doch de bevolking aldaar is weinig talrijk, en zal, met hetgeen de gespaarde aanplantingen opleveren en wat uit het Taboekansche en van de nabij liggende eilanden kan verkregen worden, zich kunnen behelpen. Taroen, waar de voor cultuur geschikte gronden in verhouding tot het cijfer der bevolking beperkt zijn, en welk landschap in bebouwde velden betrekkelijk het grootste verlies leed, terwijl hetzelfde aan sagobosschen minder rijk is, schijnt aan voedsel het meeste gebrek te hebben, en zou daarin gewis bezwaarlijk voorzien, indien niet een gedeelte der bevolking elders heengetrokken was. Hoewel het billijk is dat die uitgewekene nader naar hun land terugkeeren, heb ik derhalve daarop voor alsnog niet te sterk willen aandringen.

„ Sedert de eerste uitbarsting zijn nu twee maanden verlopen. De grootste nood, welke in de eerste dagen na de treurige gebeurtenis heerschte, is geweken. En ofschoon dan ook de tegenwoordige toestand der betrokke bevolking in vele opzigten bedroevend zij, mag ik Uwe Exc., geloof ik, toch de verzekering geven, dat dezelve niet onrustbarend is. Dit neemt echter niet weg, dat, kunnen ook al niet alle materiële verliezen vergoed worden, toch tot verlichting en tegemoetkoming veel kan worden bijgedragen. Te Sangir zijnde, heb ik kracht nieuwe aanplantingen van voedingsmiddelen aan te leggen, en om de bevolking aan te sporen door meerderen ijver en werkzaamheid den druk der ondervondene tegenspoeden te verlichten en het geleden verlies te herstellen. Tevens heb ik hun aanbevolen om degenen, die met moeite in hun onderhoud kunnen voorzien, naar Menado te doen gaan, ten einde alhier hetzij bij 's Gouvernements werken, hetzij bij particulieren, tijdelijk een bestaan te kunnen vinden.”

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 26 Augustus.

OVERLEDEN: G. Meijer, jn., 36 j. — M. de Jong, d., 2 m. — J. W. C. Wessels, d., 3 m. — G. Vissers, vrouw van J. Vos, 36 j. — W. A. Stijter, z., 7 j. — W. M. de Heer, z., 15 d. — E. M. Geurtz, vrouw van J. Barbillon, 36 j. — G. W. Gutlich, man van G. Herstel, 54 j. — L. C. Wittenheer, d., 6 j. — M. A. G. Hotz, d., 5 m. — H. Coepijn, jn., 20 j. — W. Sluyter, z., 4 m.

BEVALLEN: L. M. Pieterse, geb. Delwel, d. — C. van Leeuwen, geb. van Veen, d. — J. A. van Kollem, geb. Durkheim, d. — M. Gravestein, geb. de Vogel, d. — P. van Gelderen, geb. Klover, d. — B. de Pater, geb. Schaffels, d. — E. van der Kog, geb. Schoof, z. — L. Bijl, geb. van der Schaft, z. — T. E. Vos, geb. Ponsen, z. — J. Noorduin, geb. Waasdorp, d. — W. J. van Rosse, geb. Dubbeling, z. — A. M. Muus, geb. Kempen, d. — M. Groshans, geb. van Convent ten Oever, d. — M. H. Vergeer, geb. Sprengel, d.

230ste Staats-Loterij.

Prijzen van f 100 en daarboven.

Derde Klasse, 2de Lijst: N.º 3629, f 5000; n.º 2989, f 1250; n.º 2815, 10012, 13546 en 17808, ieder f 1000; n.º 1675, 17589 en 19623, ieder f 400; n.º 2550 en 14707, ieder f 200; n.º 2921, 6870, 9418, 14099, 17585 en 18812, ieder f 100.

Beetjdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLSUIS 26 aug. Binnengekomen *Bordeaux* (st.) v. Havre; *Vlischerij en Handel*, van der Weyden, v. Villanova, en *Thames*, Ford, v. Swansea. — Het schip *Globe*, kapit. Cotton, heeft tegen den Noordwal aan den grond gezeten, doch is met assistentie weder afgebragt. — Vertrokken *Brady* (st.), *Schiedam* (st.) en *Columbine* (st.), alle drie naar Londen; de wind Z. W. — N. W. ZIEKLAAR te HELLEVOETSLSUIS *Marla*, Bakker, n. Corfu; *Jacobina*, Bontekoe, naar St. Petersburg, en *Welyaart*, Ekamp, op avontuur.

BRIELLE 26 augustus. Vertrokken *Sea Gull* (st.) naar Hull; de wind W. — N. W.

MAASSLUIS 26 aug. Heden arriveerde *Three Brothers*, W. Hopkins, van Rochester; de wind N. W.

BROUWERSHAVEN 26 aug. Binnengekomen *Columbine*, A. J. Andresen, van Batavia naar Rotterdam; *Ida*, Haley, v. Swansea naar Dordrecht; *P. J. Behneck*, Behneck, v. Archangel, en *Whitby*, Bam-brough, van Newcastle. — Vertrokken *Eduard*, de Boer, n. Rotterdam. — Twee schepjes in het gezigt; de wind W. — N. W.

TEXEL 25 aug. (W. Z. W.) Nog gearriveerd *Franklin*, Mellin, van Bahia, laatst v. Cowes; *Margrietha*, Stutvoet, van Nizza; *Zaanstroom*, Visser, *Leander*, Parker, *Diana* (st.), *Jonge Dirk*, van Duin, en *Stad Workum*, Stenders, alle vijf van Londen; *Harmony*, James, en *Harlingen*, Rijff, beiden v. Liverpool; *Sylvia*, Donaldson, van Middlesbro'; *de Hoop*, Kiers Kok, van Newcastle; *Ocean*, Nosworthy, van Shields; *Friends*, Wood, en *Ellen*, Hazelon, beiden van Sunderland, en *Marla*, Meijer, van Archangel. — Vertrokken *Triton*, Schjerve, naar Frederikstad. — Uit zee terug *Aratus*, Cardner, naar Sunderland, en *Therese Lina*, Lydersen, n. Drammen bestemd.

VLE 24 augustus. (W. Z. W.) Gearriveerd 2 of 3 schepen, de namen onbekend; gisteren nog *Pollux*, J. Molenaar, van Messina n. Hamburg (als bijlegger); heeft de reis voortgezet. — Vertrokken *Baudina*, Munneke, naar Engeland; *Hermann Heinrich*, Lindeboom, naar Riga; *Onderneming*, Pronk, naar Wismar; *Salamanderes*, Bronlund, en *Paul Frederik*, Stibolt, beiden naar Frederikstad; *Delphin*, Walloe, en *Julius*, Walbom, beiden naar Tonsberg.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te ST. HELENA 14 juli *H. Willebrordus*, de Boer, v. Tjilatjap naar Schiedam; 15 juli *Whampoa*, Kramer, en *Corigene*, Rijken, beiden van Batavia naar Rotterdam, en *Aletta Augusta*, Tinholt, van Abyas n. Amsterdam; 17 juli *Louisa Kroonprinses van Zweden*, van der Linden, van Batavia naar Amsterdam [Al deze schepen hebben hunne reizen voortgezet.] Bij ST. HELENA 16 juli *Madeira* (vermoedelijk *Madura*, Uil), van Rangoon; 17 dito *Dayo*, Wijtenhorst, van Soerabaja n. Rotterdam. — Te TRIEST 21 aug. *Orion*, Roelisma, van Hammerfest. — Te CADIX 14 aug. de *Maas*, Baggus, van Vlaardingen en Gibraltar. — Te LISSABON 14 aug. *Trekvogel*, den Breems, van Shields; 16 dito *Dankbaarheid*, Koster, van Vlaardingen.

Te BREMERHAVEN 21 aug. *Vrede*, Hazelhoff, van Windau. — Te WARNEMUNDE 20 aug. *Afina*, Broekema, van Petersburg. — Te WOLGAST 17 aug. *Christina Wobbegina*, van der Werp, van Bremen. — Te SWINEMUNDE 20 aug. *Hermann Gezina*, de Graaf, v. Petersburg; 21 dito *Gebroeders Zelling*, Hochland, v. Londen. — Te BOLDERAA 16 augustus *Vlijt*, Engelsman, van Stettin. — Te KROONSTAD 14 aug. *Dina Marchina*, Engelsman, v. Newcastle; 15 dito *Johnanna Maria*, de Grooth, v. Stockholm. — Te STOCKHOLM 16 aug. *Wilhelmus Marie*, Gantschow, van Soerabaja; 18 dito *Annegina*, Schuring, en *Heilina*, Panjer, beiden v. Petersburg. — Te LANDSORT 18 aug. *Marchina*, Banting, van Hamburg. — Te SANDHAMN 18 aug. *Siebertina*, Jonker, van Petersburg. — Te CHRISTIANIA 13 aug. *Arne Margrethe*, Walloe, v. Amsterdam.

Vertrokken:

Van ST. HELENA 14 juli *Nederwaard*, Kwakkelstein, naar Amsterdam, en *Vertrouwen*, Pott, naar Dordrecht. Van ANTWERPEN 25 aug. *Drie Gebroeders Sickens*, Ramminga, naar Pillau, en *Afna Hillechina*, Drewes, naar Kopenhagen. — Van BREMERHAVEN 21 aug. *Vrouw Wijka*, Panjer, naar Amsterdam; 22 dito *Annechina*, van Sluis, n. Grangemouth, en *Twee Gezusters*, Brouwer, n. Petersburg. — Van KIEL 22 aug. *Arentina Roelisma*, Brouwer, en *Wendelina*, Hilbrands, beiden naar Petersburg. — Van WOLGAST 21 aug. *Vrouw Geertruida*, Bontekoe, n. Holstein, en *Goede Hoop*, van der Veen, n. Denemarken. — Van SWINEMUNDE 21 aug. *Courier*, van Vliet, en *Catharina Elisabeth*, Lever, beiden n. Rusland, en *Elisabeth*, Wessels, n. de Oostzee. — Van DANTZIG 21 aug. *Renske*, Mooi, n. Grangemouth. — Van PILLAU 19 aug. *Hendrika*, Boswijk, naar Leith, en *Weldaad*, Voogd, n. Brussel; 22 dito *Agina Undina*, Brouwer, n. Hull. — Van KOPENHAGEN 21 aug. *Willemina Klastina*, de Jonge, n. de Oostzee.

OPORTO 18 augustus. Het Ned. kopschip *Anna Arnolda*, kapit. Smid, van Marseille naar Rotterdam, is den 11 dezer te Madalena, 2 mijlen Z. van deze haven, op strand geraakt en totaal verongelukt, doch het volk gered en een aanmerkelijk gedeelte der lading geborgen.

In de SOND gearriveerd: 21 aug. *Schuringa*, Engelsman, van Riga naar Liverpool; *Aukjen*, van Peer, van Koningsbergen n. Leith; *Paulus*, Molema, n. Engeland, *Ida Cornelia*, Schenk, n. Antwerpen, en *de Hoop*, Jonkhoff, naar Abbeville, alle drie van Riga, en *Afna Smit*, Boswijk, van Dantzig naar Fisharrow; — 22 dito *Sjoukje Alida*, Hazewinkel, van Riga naar Dundee.

RENSBURG gepasseerd: 20 aug. *Margaretha*, Buschen, van Kopenhagen naar Amst.; *Maria*, van der Star, van Koningsbergen, en *Juffer Grietje*, Balkema, van Petersburg, beiden n. de Noordzee; *Cristina Hillegrina*, Sprik, van Rostock naar Londen, en *Johanna Christina*, Jonker, van Koningsbergen naar Antwerpen; — 21 aug. *Allida Ika*, Pieper, van Amsterdam naar Kiel; *Anna*, Veldkamp, van Koningsbergen naar Antwerpen; *Petrus Horreus*, Zwieting, van Petersburg naar Groningen, en *Annegina*, van Laten, van Petersburg naar Engeland.

TONNINGEN gepasseerd: 18 aug. *Vrouw Ida*, Visser, van Harlingen naar Wismar; 22 dito *Anna Catharina*, Grilk, van Hamburg naar Riga.

Engeland.
PALMOUTH gepasseerd 24 aug. *Jan Daniel*, Hagers, v. Rangoon naar Rotterdam.
In DUINS binnengeloopen 23 aug. *Vriendenrouw*, D. Grevelink, van Amsterdam naar Batavia.
De schooner *Magnus Troil*, kapitein Garrod, van Rotterdam naar Grangemoyth, is in de Baai van HOLLESLEY binnengeloopen, doch heeft den 23 augustus de reis voortgezet.

Gepreaid:
Den 23 april, op 6 gr. 10 min. ZB. en 08 gr. 10 min. OL., het Ned. schip *Horse*, 27 dagen reis hebbende van Calcutta. [Vermoedelijk de *Hebe*, kapit. O. Klevij, van Calcutta naar Londen.]
Den 9 juli, op 22 gr. 40 min. breedte en 29 gr. 40 min. WL., de Ned. bark *Maria Diederika*, kapit. A. van Marion, van Rotterdam naar Batavia.
Den 17 juli, op 11 gr. 34 min. NB. en 24 gr. 55 min. WL., het Ned. schip *Christina Margareta*.
Den 22 juli, op 10 gr. 36 min. NB. en 26 gr. 41 min. WL., de Ned. bark *Jan van Brakel*, van Nederland naar Batavia.
Den 23 juli, op 11 gr. 55 min. NB. en 24 gr. 41 min. WL., de Ned. bark *Bea de Aubeg*. [Vermoedelijk *Buitenzorg*, kapit. Rijken, van Rotterdam naar Batavia.]
Den 12 augustus, op 37 gr. 30 min. NB. en 26 gr. 30 min WL., de Ned. bark *Maria*, kapit. E. N. F. van Wulven, van Rangoon n. Rotterdam.
Den 12 augustus, op 44 gr. 56 min. NB. en 9 gr. 17 min. WL., *Australie*, D. B. Jochems, van Amsterdam naar Batavia; alles wel aan boord.
Den 17 augustus, op 49 gr. 17 min. NB. en 8 gr. 4 min. WL., *Koning Willem III*, H. H. Zeylstra, van Amsterdam naar Triest.
Den 20 augustus, op de hoogte van Fairleigh, *Schowen*, J. Kroil, van Zierikzee naar Swanes en de Kaapverdijsche Eilanden.
Den 21 augustus, op 48 gr. 11 min. NB. en 8 gr. 50 min. WL., het Ned. schip *Phillips van Marinx*, kapitein E. van Duijn, van Batavia naar Amst., met weggeslagen fokkesteng, groote bramsteng, klulverboom en schade aan de fokkera.
Den 23 aug., bij Goudstaart, eene uitgaande Ned. bark, toonende vlag met n.º 292.
Door kapitein A. J. Andresen, v. Batavia te Brouwershaven binnen: Den 21 juli, op 14 gr. 52 min. NB. en 27 gr. 14 min. WL., gezien de schroefstoomboot *Tasmania Maid*.

Cargalijsten.
Rotterdam.
LEITH, Ivanhoe, J. Cairns. — 299 v. Haring, S. A. le Vino en Co.; 14 v. dito, Coomans, Born en Philippi; 2 fust. Ale, Preston en Co.; 1 b. Garen, Bezeth en Co.; 35 b. dito, C. L. Ringrose en Co.; 4 b. dito, A. v. d. Ven en Co.; 4 b. dito en 38 v. Haring, Claus en Raalino; 2 b. Garen, Collings en Maingy; 1 k. Koopm., J. J. Robbers en Zn.; 1 k. dito, H. Braakman en Co.; 2 b. en 1 k. dito, J. B. Crol en Co.; 1 k. dito, Allan en Co.; 52 v. Haring, C. L. Roebeling en Co.; 20 v. dito, C. Steinsweg; 20 v. dito, F. V. C. Blom; 10 v. dito, Danlop en Co.; 10 v. dito, L. Mayer en Co.; 136 ton Gistfiet, A. T. Schilling en Co.; 1 k. Koopm., J. D. Zoeker; 1 b. dito, A. Brjce, en 4 b. Garen, D. Brodie, te Amsterdam; 2 v. Ale; H. Mann, te 's Hage; 3 b., 3 k. en 6 p. Koopm., 2 b. Garen en 48 v. Haring, Order.
Amsterdam.
VENETIE, Engelina Jacobs, de Groot. — 720 hond. Hennep, Bunge en Co.
PETERSBURG, Tjapko Schuringa, Drent. — 98 hond. Hennep, Vred. J. d'Arrippe en Co.
ARCHANGEL, Janny, Uk. — 75 laat Rogge, C. en J. van Rossum en Co.
ARCHANGEL, VVillem Cornelis, Kontor. — 1489 tw. Rogge, VV. Haars Sijpestein.
ARCHANGEL, Freys, VVeissen. — 2111 tw. Rogge, Bunge en Co.

In lading liggende Schepen.
Te Rotterdam:
BATAVIA, het Nederlandsch Schoenerschip *Hendrika Bartina*, kapitein F. Meppelder. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*, en te Amsterdam bij *Jan Daniels en Zn. en Arman*.
KAAP DE GOEDE HOOP, het extra spelselend gekaperd Nederl. Barkschip *Zalt-Bommel*, kapitein C. J. Jura, hebbende tevens uitmuntende inrigting tot Overvoer van Passagiers van de Eerste en Tweede Klasse, en voegende eenen geëxamineerden Scheeps-Dokter. Adres bij de Reeders de Heeren van *Oversee en Co.* en ten kantoren van *Hudig en Blokhuyzen en Kuyper, van Dam en Smeer* te Rotterdam, en de *Coningh en Bert* te Amsterdam.
S. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Jacob van Cleef*, kapit. H. Rozema. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.
S. PETERSBURG, het Deensch Schoenerschip *Urania*, kapitein M. Mildenstein. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.
S. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Geerdina*, kapit. A. H. van der Wal. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.
S. PETERSBURG, het Deensch Schoenerschip *Holger Danske*, kapitein R. Rasmussen, om spoedig te vertrekken. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.
STETTIN, het Nederl. Kofschip *Tjakkina*, kapitein T. L. van Suis. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.
TRIEST, het nieuw, extra op de Zeilage gebouwd Nederlandsch Schoenerschip *Twee Vrienden*, kapitein W. van der Valk. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.
VALPARAISO, het extra spelselend Nederlandsch gekaperd Fregatschip *Oldanbarnveld*, kapitein A. Meyboom. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.
Te Amsterdam:
HONG KONG (direct), om den 3 September te vertrekken, het extra spelselend Nederl. gekaperd Clipper-Fregatschip *Amazon*, kapit. J. Abbink. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer* alhier, en de *Vries en Co.* te Amsterdam.

Beursberigten.
MADRID den 25 Augustus. Spanje 1½ pc. 25½; dito 3 pc. 41½.
PARIS den 26 Augustus. Frankrijk 3 pc. 70.35. Spanje 1½ pc. 25½; id. Binnel. 3 pc. 39½.
LONDEN den 26 Augustus. De Geconsolideerden 3 pc. 95½. Spanje 1½ pc. 25 a ¼; dito Buitel. 3 pc. 44 a 46; dito Certif. 5½ a 6½; dito Amortis. 6½ a 7. Portugal 3 pc. 46 a 47. Mexico 3 pc. 22½ a ¼. Peru 4½ pc. 83. Grenada 3 pc. 20 a ¼. Venezuela 4½ pc. 32½ a 3¼; dito Uitg. 14 a 1.
WIEKEN den 26 Augustus. Nationale Metalliek 5 pc. 85½; Metalliek 5 pc. 83½. Wissel Londen f 10.03. Zilver f 4½.
ANTWERPEN den 26 Augustus. Spanje 1½ pc. 24½; id. Binnel. 3 pc. 40½. Metalliek 5 pc. 82½.
ROTTERDAM den 26 Augustus. Nederlandsch Werkelijke Schuld, 2½ pc., 63½ l. k., 63½ h. k., 63½ geb. f.; idem, 4 pc., 94½; Amort. Syndicaat, 3½ pc., 90½; Belgisch Oblig. bij *Rothschild*, 2½ pc., 52½; Russisch Oblig. bij *Hope en Co.*, 1828/1833, 5 pc., 103½; Cert. bij *Schwartz*, 1855, 5 pc., 96½; Oostenrijk. Metalliek, 2½ pc., 40½ l. k., 40½ h. k., 40½ geb. l. k.; Beate te Amsterdam, 5 pc., 86½ l. k., 86½ h. k., 86½ geb. l. k.; Nationale, 5 pc., 78½; Grenada, Obl. 3 pc., 19½ l. k., 19½ h. k., 19½ geb. l. k. Weelg affaires.

AMSTERDAM den 26 Augustus.

	Laagste koers	Hoogste koers	Geblev. koers
NEDERL., Werkelijke Schuld, 2½ pct.	63½	63½	63½
» dito dito 3½	75½	75½	75½
» dito dito 4	99½	99	94½
» Amort. Syndicaat 3½			
» Handel-Maatschappij 4½			
» O. I. Leening 4			
» Leen. Holl.-Spoorweg 4½ pct.			
» Rijn-Spoorweg 4½ pct.	100		
» Maatsch. v. Weldadigh. 4	78		
FRANKR., Certificaten 3			
RUSLAND, Obl. bij <i>Hope & Co.</i> 5	103½		
» dito dito 1828/29 5	103½		
» Cert. dito 1831/33 5			
» dito dito 1840 4	85½	85½	85½
» dito bij <i>Streglers</i> 4	85½	85½	85½
» dito » dito Nieuwe 5	94½		
» dito » dito 1855 dito 5	96½		
» dito te Londen 4½	96½	97	96½
» Certific. van Assign. 6	65		
» Insch. dito 6			
POLN., Aand. 1835, f. 500 4½ pct.	154½	155	
» Obligatien 4 pct.			
SPANJES, Buitelandsche 1½	24½	24½	24½
» dito 3			
» Binnel. a f 6000 3	39½	39½	39½
» Amortisable Schuld 5½	6	6	6
» Bewijzen van Coupons 5½			
OOSTER., Obl. bij <i>Golt & Co.</i> 5 pct.			
» dito dito 4	77½	78½	78½
» dito Metall. Oude 5	85½	86½	86½
» dito Nieuwe Metalliek 5	79½	79½	79½
» dito Metall. 4	40½	40½	40½
» Weener Aand. n. 250 4			
BELGIE, Certificaten 2½			
» dito bij <i>Rothschild</i> 2½	52		
PORTUG., Oblig. 3	45½	45½	45½
» dito Uitgest. 3			
VENES., Obl. 4½	13½	13½	13½
» Uitgest. 1½	19½	19½	19½
GRENADA, Obl. 3	19½	19½	19½
» Uitgest. 3	21½	21½	21½
MEXICO, Obl. 3 pct.			
» dito, Onbepaalde 3	21½	21½	21½

Rusland, Cert. te Londen, 5 pc., 99. Pruis. Aand. 1832, f 205. Griekenland 1825, 5 pc., 58. Brazilië 1824, £ 100, 5 pc., 93½; dito 1839, £ 100, 5 pc., 98½. Ecuador 1855, £ 100, 1 pc., 14½; dito Onbep. 14½.
Beleening 4 pc. Prolongatie 3½ pc. Disconto 4 pc.
Bij geringen handel werden binnelandsche en Oostenrijksche fondsen iets lager afgegeven.
Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 63½. Spanje 1½ pc. 24½ a 24½; dito Binnel. 3 pc. 39½. Oostenrijk Metall. 5 pc., 78½.

Wisselkoersen.
AMSTERDAM den 26 Augustus.
Hamburg 2 maanden 35 geld. Lissabon... 3 maanden 41 geld.
idem zigt... 35½. Porto... 3 maanden 41
Londen... 3 maanden 11. 67½ geld. Petersburg... 2 maanden 182½
idem zigt... 11. 77½ pap.
ROTTERDAM den 26 Augustus.
Londen... 2 maanden f 11. 67½, kort f 11. 75.

Prijzen der Buitel. Coupons
en UITGELOTE OBLIGATIEN.
AMSTERDAM den 26 Augustus.
Metalliek... f 28. 90. Spaansche Piast... f ---
Nat. Met. Coup... - 29. 90. Hamb. Russen... ---
Napelsche... ---. Russ. in Zilt. R... - 37.
Div. Ing. in... - 11. 67½. Poolische in B... - 27½.
Eag. Russen... - 11. 67½. Coup. Port. 1 Jan. 1848
Fransche... - 55½. per £ 2... ---
Belgische... - 55½. Spaans. Coup. per fr... ---
Pruisische... - 34½. Papien Mand... ---

Marktberigten.
ROTTERDAM den 26 Augustus.
GRANEN. Tarwe: 154 & Wilb. Poolische f 570; 154 & Brunsw. f 480; 154 & Rijn f 470; 156 & Nassauditsche f 490; 159 & Hoogl. Rl. f 545. Rogge: 145 & Archangel f 255. Boekweit op 142 & Vriessche Zand f 320.
BOTER. Eerste kwaliteit f 47 a f 48. 2de. dito f 45 a f 46.
AMSTERDAM den 26 Augustus.
GRANEN. Verkocht: Rogge, 143 & Archangel f 243 cont., f 245 6/w.; 144, 145 & dito f 250, 252 6/w., en 144 & Arensburg f 300 6/w.
MOETWIJN... per Ned. Vat zonder Fust f 25. } zonder
JENEVE... } } } } } de
AMST. PROEF... } } } } } - 31. 75 } belasting.

Handelsberigten.
ROTTERDAM den 26 Augustus.
RIJST. Verkocht, te Amsterdam: 13,000 balen Rangoon, per *Australie*, a f 68.
LONDEN den 26 Augustus.
KOFFIJ. Voor kleinrige Plantation Ceylon blijft voortdurend goede vraag bestaan, even als voor ord. Rio, meestal voor uitvoer tot ferme prijzen. Native Ceylon op 52/ per cwt. Nog zegt men dat zellende eene lading Rio zou zijn verkocht. — THEE still; ord. Congo 8½ d. per £. — RIJST kalm in afwachting van groote publieke veilingen. — KATOEN. Sedert Vrijdag zijn slechts 100 b. verhandeld. — ZWAVEL. Ca. 150 t. goede 2de Siciliausche kwal. vonden koopers tot £ 5. 2. 6 per t. — SALPETER. Bengaal 6½ a 7 & werd bij middelmatigen omzet verhandeld tot 31/8 per cwt. — METALEN. Schotsch IJzer 73/6. Zink ferm op £ 25. 5 per t. — OLIEN. Lijn aangeboden tot 38/6. Raap zonder verandering. Kokos gewild; prima Cochijn 49/. Ceylon 46/6. Palm schaarsch; sijne op 44/6 per cwt. In vijf tijd voor de Oostzee vele zaken gedaan; Gallipoli van £ 54 tot 55 per t. — TALK in loco ferm op 54/3. op de drie laatste maanden 51/3 per cwt. — HOPPE. De markt blijft ten gevolge der laatst ontvangen berigten vast; de oogst evenwel valt in de laatste acht dagen volgens deselve niet mede. — SUIKER. Ruwe. In afwachting dat op morgen groote veilingen zullen plaats hebben is de markt still; 11. Zaterdag is eene lading

Havanna per *Zeolus* (midd. kwal.) voor St. Petersburg geplaatst tot 17/6. Onse voorraad bedraagt heden 63,110 t., tegen 55,160 t. in 1855 op denzelfden datum. De afleveringen der week bedragen 3440 t., waarvan 340 voor speculatie. Geraffineerd. Eenige partijjes Engelsch zijn verkocht tot 38/6 a 39/ per cwt. — GRANEN. Van nieuwe Tarwe was tamelijke aanvoor ter markt. Deselve vond tot een avans van 3/ boven Maandag koopers. Vreemde Tarwe deelde in dezelfde verhouding met eene rijzing van 3/ a 4/. Gerst 1/ hooger. Haver 6 d. hooger.

LIVERPOOL den 23 Augustus.
KATOEN. Sedert gisteren blijft de markt stil en sluit op onveranderde prijzen. De verkoopen bedragen 6000 b., waarvan 1000 b. voor uitvoer en 500 b. op speculatie. Zij bevatten 200 b. Fernand en Maranham van 6½ a 7½ d., 200 b. Egyptische van 6½ a 7½ d. en 500 b. Suratte van 4½ a 4½ d.

ANTWERPEN den 26 Augustus.
KOFFIJ. Het artikel blijft in dezelfde vaste positie. Heden zijn op nieuw verhandeld 2350 b. Rio per *Courier* a 20 c. in cons. per 50 kil. Tot ferme prijzen zijn gisteren en heden eenige 100 b. Java verhandeld. — RIJST. gesontteerd; circa 3500 z. Unclean per *Pacific* zijn sedert gisteren tot f. 6½ omgezet. Van Carolina zijn verhandeld 50 tierges tot f. 15½. TERPENTIJNOLIE. Heden zijn gedaan 40 v. Amerik, tot f. 19½. — HOP. sijn. 10 b. Beijersche 1855. vonden gisteren koopers tot fr. 40. — VERV. WAREN. Heden werd de verkoop bekend van circa 7000 kil. gel. Cachou. — SUIKER ruwe stil. Er valt slechts te vermelden de verkoop van 65 k. Havana per *Joachim*. — GRANEN. Sille markt. Noch in Tarwe noch in Rogge zijn ons verkoopen bekend geworden. De partij Tarwe van Tanager, waarover gisteren gehandeld werd, is zellende verkocht. OLEZAAD stik. Van Morehasky Lijn zaad zijn gisteren circa 600 hect. tot f. 12½ en eene zellende lading dito tot geheimen prijs verkocht. Een klein partijje Raap zaad is geplaatst tot f. 18½.

BARDEAUX den 26 Augustus.
KOFFIJ voortdurend stil, doch vast. — CACAO. Gyaquil in entr. fr. 75 a fr. 80 per 50 kil. — INDIGO met eenige omzettingen voor cons. — GOM fr. 82.50 per 50 bil. in entr. voor de laatste nieuwe soorten; oude kwaliteiten daarentegen verlaten. — PEPER onveranderd. — KRUIDNAGELLEN op fr. 59 per 50 kil. te noteren. PIMENT verkocht voor uitvoer bij kleinigheden tot fr. 45 per 50 kil. — COCHENILLE wordt door de hooge vorderingen der hundert tergehouden, tot aanleiding van meerdere handelingen. — OLIE. Cocos. Hiervan werden 100 v. verhandeld tot fr. 56 a fr. 60 per 50 kil. — TERPENTIJNOLIE iets lager op fr. 77. Gallipoli per v. fr. 33.

AVIGNON den 23 Augustus.
MEERAP. Dit artikel blijft steeds neiging tot rijzen behouden. Men heeft Racijn betaald met fr. 48 a 49 rosé en fr. 50 a 51 palud. Fijne blijft voortdurend gevraagd a fr. 60 S F F F rosé en fr. 62 S F F F palud.

BREMEN den 23 Augustus.
TABAK. De tegenwoordige voorraad bestaat uit 2710 cer. Havanna, 1900 cer. Kuba, 150 cer. St. Domingo, 1325 p. Portorico in bladen, 275 rollen Varinas, 100 dito in bladen, 3525 p. Columbia in bladen, 1350 p. Brazil in bladen, 470 p. Manila, 727 v. Maryland, 54 v. Virginie, 267 v. Kentucky. — KOFFIJ meer gevraagd. — SUIKER. Ruwe stil. Geraffineerd met een omzet van 6000 b.; men noteert blanke Candij 10½ a 11½ gr., blonde 9½ a 10½ gr., bruine 9 a 9½ gr., Melis 8½ a 8½ gr. — KATOEN. Goede kwaliteiten gevraagd. — RIJST prijsover, doch met weinig omgang. — THEE. Thonky 18 a 39 gr. per £. — GRANEN. Tarwe. Bij ontbrekende eerste kwaliteiten stil. Rogge williger. De noteringen sijn voor de Oostzee en Archangel rth. 120 a 122½; voor Zweden wordt gevraagd rth. 120 a 125.

Advertentien.
Voor de vele bewijzen van deelneming, mij betoond bij het overlijden van mijne Echtgenoot, betuig ik, ook namens mijne wederzijdsche Betrekkingen, mijnen opregten dank.
Rotterdam
25 Augustus 1856.
J. HAVELAAR.

Bevallen van eene DOCHTER MATHILDE GROSCHANS, geb. VAN CONVENT TEN OEVER.
Rotterdam 25 Augustus 1856.

STOOMBOOTVAART OP SCHOTLAND.
Voor Passagiers en Goederen.
Naar LEITH, het Stoomschip *IVANHOE*, Kapit. John Cairns; vertrekt Zaterdag 30 Augustus, des morgens vroeg. Adres bij *GEORGE LEVINGSTON* en bij *J. A. HOUWENS*, Agenten te Rotterdam, en bij *DONALD R. MAC-GREGOR*, Agent te Leith.

*. Bij *AREN LUYENDIJK*, *Bouwsman* te *Oude Tonge*, is *TE KOOP* ruim
7000 Schranken best VLAS.
Die gading heeft om te koopen, vervoege zich bij bovengemeldes Eigenaar.

*. De Twee Percelen **BOUW** en **WEILAND**, gelegen in den drooggemaakten polder van Schiebroek, op den 22 Augustus 11. door den Notaris VAN DER HOOP, residentende te Rotterdam, in de Herberg *het Hof van Holland*, te Hillegersberg, geveild, zullen op Vrijdag den 29 Augustus aanstaande, des avonds ten 6 ure, ter zelfder plaatse, eerst afzonderlijk en daarna gecombineerd worden *Afgeslagen*.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.
Buitengewone Geneezing van eene stoke Boest.
De Vrouw van W.... J...., te Haarlem woonachtig, leed sedert de geboorte van haar laatste kind hevige pijnen aan de Borst, waarin zij onderrcheiden gaten had. Haar man raadpleegde onderscheiden deskundigen deswege, doch alles te vergeefs. Eindelijk nam men de toevlugt tot de **Zalf en Pillen van Holloway**, waarop al spoedig het lijdende deel een beter aanzien verkreeg, en na weinig weken tijds was zij volmaakt hersteld. Door deze uitmuntende **Zalf** worden ook alle Huidziekten spoedig genezen.
Zijn op franco aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **J. M. VAN RENESSE**, Depothouder te *Gravenhage*; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATHMAN**, te *Hertogenbosch*; alsmede in *Holloway's Etablissement* te Londen, 244, Strand, en te *New-York*, 80, Maiden-Lane.
DOOR HET VERMEERDERD DEBIET ZIJN DE OP NIEUW VERMINDERDE PRIJZEN NU DE VOLGENDE:
DOOSJES PILLEN van f 0. 80, f 1. 85, f 3. 00, f 6. 75, f 13. 50, f 20. 50.
POTJES ZALF... - 0. 80. - 1. 85. - 3. 00. - 7. 05. - 13. 85. - 20. 95.

*. Door **A. J. M. BEKKERS**, te *Breda*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:
TWAALF LEVENSVRAGEN
VOOR DEN
GEMOEDELIJKEN CHRISTEN.
Getrouwe Navolging van
J. F. LORSTEIN, Hervormd Leraar te *Bazel*, door **JUSTUS**. — Prijs f 1. 25.

*. Bij **GEBROEDERS BELINFANTE** komt van de Pers en is algemeen verzonden:
GUSTAAF ADOLF'S EDELMOEDIGE DADEN HERINNERD.
MET EEN MENSCHLIEVEND DOEL.
Dit GESCHRIFT wordt uitgegeven ten voordéele van eene Weduwe met 5 onverzorgde Kinderen.
De Prijs is f 0. 25.
Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN RIEL.